

SOSIAALISEN MEDIAN KÄYTTÖ AIKUIS- KOULUTUKSESSA

Marko Hautala

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Toukokuu 2013
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Hautala Marko
Sosiaalisen median käyttö aikuiskoulutuksessa.

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 18 sivua + 8 liitesivua
Toukokuu 2013

Oli vuosi 2011 kun olin kouluttajakollegoideni kanssa kokoontuneena kuulemaan luentoa verkkokoulun käytöstä oppilaitoksessamme. Ensiajatukseni oli tyrmätä koko verkkokoulun käyttö mielikuvissani suoralta kädeltä, mutta tulevat vuodet osoittivat luentoa pitäneen kouluttajakollegan olleen osiltaan oikeassa. Opetuksen monipuolistamisen apuvälineenä verkkokoulu oli oikeanlainen keksintö. Sittemmin mieleeni heräsi ajatus tutkia mitä opiskelijat mahtavat verkkokoulunkäytöstä ajatella.

Tutkimukseni tarkoituksena oli selvittää millaisena aikuisopiskelijat mieltävät sosiaalisen median käytön opetuksessa. Sosiaalinen media opetuksessa on tässä tarkastelussa rajoitettu vain verkkokoulun ja YouTube:n tarkasteluun, koska aihealue on liian laaja kokonaisvaltaisesti käsiteltäväksi. Tutkimuksessa keräsin vastauksia kysymyslomakkeeseen aikuisopiskelijoita eri koulutusaloilta. Tutkimukseni on kvalitatiivinen ja aineisto kerättiin vastauslomakkeiden avulla. Aineiston analyysimenetelmänä käytin sisällön analyysia. Tutkimukseni lähtökohdiana oli oma mielenkiintoni aiheeseen.

Sosiaalisen median käytön idea opetuksessa on, että opetus ns. viedään oppijoiden luo. Opiskelijat voivat itse esitellä tuotoksiaan verkostolleen. Tutkimustulosten perusteella voin todeta, että aikuisopiskelijat kokevat sosiaalisen median käytön opetuksessa olevan nykypäivää ja myös osaltaan liian vähäistä. Aikuisopiskelijat kokevat mielekkäänä opetusvideoiden katselun esimerkiksi YouTubeista oppitunnilla. Sosiaalisessa mediassa opiskelija ja opettaja sekä lukee ja kirjoittaa, että tuottaa tietoa ja vastaanottaa sitä.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
2	SOSIAALINEN MEDIA OPETUKSESSA.....	5
	2.1 Aikuisopiskelijoiden odotukset	5
	2.2 Opettajien odotukset	6
	2.2.1 Metodologinen johdanto.....	8
	2.2.2 Kvalitatiivinen tutkimus.....	9
3	SOSIAALINEN MEDIA OPETUSKÄYTÖSSÄ	11
	3.1 Sosiaalisen median käyttö	11
	3.1.1 Eri ikäryhmien suhtautuminen sosiaalisen median käyttöön	16
4	YHTEENVETO	17
	LÄHTEET.....	18
	KUVAT	26

1 JOHDANTO

Sosiaalisen median käyttö opetuksessa Suomessa on tullut lyhyessä ajassa osaksi yhteiskuntaa. Sosiaalisesta mediaa opetukseen on suositeltavaa lisätä koska oppijat kokevat sen mielekkäänä. Verkkokoulun käyttö lisää yhteisöllistä työskentelyä. Käyttäessä sosiaalista mediaa opetuksessaan opettaja tarjoaa opiskelijoille tilaa oppia ja väistyy itse taustalle ohjaamaan. Opiskelijat voivat itse esitellä tuotoksiaan verkostolleen. Tässä tutkimuksessa tutkitaan sosiaalisen median käyttöä opetuksessa kvalitatiivisen aineiston avulla..

Olen työskennellyt opetuksen parissa kolmen vuoden ajan. Mielenkiintoni aiheita kohtaan heräsi oman opettamiseni kautta. Haluan itse tuoda aikuisopiskelijoille mahdollisuuden käyttää erilaisia oppimistapoja. Oman kokemukseni mukaan sosiaalinen media opetuksessa on luovuuteen kannustavaa, mutta takaa turvallisen oppimisympäristön, jonka oppija pystyy hahmottamaan. Työni kannalta pidän tärkeänä nykyaikaisten asioiden ja oppimismenetelmien käsittelemistä sekä käyttöä.

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää miten aikuisopiskelijat kokevat sosiaalisen median käytön opetuksessa. Tutkimus on laadullinen ja aineiston keruumenetelmänä käytin kyselylomaketta. Opiskelijat vastasivat kahdeksaan eri kysymykseen. Kysyin muun muassa mitä opiskelijat mielellään seuraavat, minkälaisena verkkokoulun käyttö opetuksessa koetaan sekä mikä opetuksessa innostaa eniten. Aineiston pohjalta nousi esiin opiskelijoiden toiveet, että sosiaalista mediaa käytettäisiin entistä enemmän opetuksessa. Opiskelijat myös kokivat sosiaalisen median opetuksessa olevan nykypäivää.

Haluan tuoda esille kuinka monin eri tavoin sosiaalista mediaa voi käyttää opetuksessa ja mitä oppijat oikeastaan haluavat opetukselta. Oman ammattitaitoni kannalta on tavoitteenani kehittää osaamista sosiaalisen median hyödyntämisessä opetuskäytössä. Oppimistavoitteenani oli saada tietoa ja kokemusta tutkimuksen tekemisestä, koska tutkimus oli minulle ensimmäinen laatuaan.

2 SOSIAALINEN MEDIA OPETUKSESSA

Sosiaalinen media on lyhyessä ajassa tullut merkittäväksi osaksi yhteiskuntaa. Se tuo jokaiselle mahdollisuuden vaikuttaa ja oppia aktiivisesti osallistuen ja yhdessä työskennellen. Sosiaalinen media on vakiintunut ilmaisu, jolla viitataan verkkopalveluihin, kuten Facebook, Twitter, blogit ja wikit. Sosiaalisen median verkkopalveluissa käyttäjät tuottavat sisältöä, esimerkiksi tekstejä, keskusteluita tai videoita.

Sosiaalisen median käytössä olemme osin vastaavassa tilanteessa kuin verkko-opetuksen alkutaipaleilla: välineitä ja mahdollisuuksia on paljon, niitä syntyy koko ajan lisää ja niiden ominaisuudet muuttuvat ja kehittyvät. Sosiaalinen media tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia, mutta niiden soveltamiseen tarvitaan opettajan pedagogista osaamista, oppijoiden halua sekä opettajan kykyä ohjata oppijoitaan oppimaan.

Tietokoneet hoitavat yhä enemmän yksinkertaisia ja toistuvia tehtäviä, joten ihmistyö muuttuu yhä monimutkaisemmaksi. Olipa kyse asiantuntijatyöstä tai palveluammattista, yritykset tarvitsevat nykyään ja tulevaisuudessa yhä enemmän joustavuutta, kokonaisuuksien hallintaa ja kykyä sopeutua muuttuvaan tilanteeseen. Työntekijöiltä tämä edellyttää kykyä oppia uutta, soveltaa oppimaansa uusissa tilanteissa ja toimia yhteisöllisesti globaaleissa ja monikulttuurisissa verkostoissa ja virtuaali-tiimeissä. (Kalliala, 2012, 9)

2.1 Aikuisopiskelijoiden odotukset

Aikuisopiskelijat tarvitsevat tietoja ja taitoja, joita voisivat soveltaa työelämässä. Osa hakee niitä oppilaitoksista ja kursseilta, osa imee niitä työelämässä ilman muodollista koulutusta. Työssä oppinut saattaa useinkin hakea oppilaitoksesta urakehityksen edellyttämää muodollista pätevyyttä, jolloin häntä kiinnostaa suorittaminen enemmän kuin oppiminen. Yhteisöllisessä oppimistilanteessa työelämän taitaja voi kuitenkin innostua avaamaan osaamistaan muille oppijoille,

joiden kysymykset ja kommentit saattavat avata hänelle uusia näkökulmia omaan osaamiseensa. (Kalliala, 2012, 10)

Oppilaitoksiin sisäänkirjautuu myös nuoria, jotka tavoittelevat vain suoritusmerkintöjä uskoen niiden takaavan työpaikan helpommin. Taitava opettaja ohjaa heidät ymmärtämään, että työelämässä suoritusmerkinnät eivät riitä vaan tarvitaan osaamista, yhteisöllisyyttä ja kykyä oppia jatkuvasti uutta. Itseohjautuvat työntekijät ovat kaikkien työnantajien mieleen. (Kalliala, 2012, 10)

Twitterin suomalaisten profiilien määrä on kaksinkertaistunut viimeisen vuoden aikana ja ylitti 300000 rajapyykin vuoden 2012 alkupuoliskolla. (Tuominen, 2013, 21) Tilastojen mukaan nykyään puolet 15-20-vuotiaista suomalaisista on IRC-Galleriassa (joskin tilanne on kääntynyt laskuun vuonna 2010) ja kaikki eli 100% Facebookissa, joten virtuaaliset yhteisöt ovat osa heidän viestintämaailmaansa. Kun nuoret tulevat aikuiskoulutukseen, korkeakouluihin ja työelämään, he odottavat voivansa käyttää omaksumiaan välineitä. He saattavat turhautua istuessaan tietyssä fyysisessä tilassa muiden opiskelijoiden kanssa kuuntelemissa perinteistä luentoa, esiintyjän kuivahkoa monologia. Mieluummin he seuraavat luennon videona ja kokoontuvat sen jälkeen yhteen keskustelemaan oppimastaan ja soveltamaan sitä mielekkäiksi katsomiinsa tehtäviin. Jos he puolestaan taas seuraavat luentoa samanaikaisesti etänä tai samassa tilassa luennoijan kanssa, he tarvitsevat mahdollisuuden jatkuvaan vuorovaikutukseen -kanavan, jossa esittävät kommentteja ja kysymyksiä luennoijalle ja muille oppijoille. Sosiaalisen median välineiden käyttöönotto opetuksessa antaa ratkaisuja kaikkiin näihin haasteisiin. (Kalliala, 2012, 11)

2.2 Opettajien odotukset

Useimmat opettajat kokevat ongelmaksi sosiaalisen median tarjoamien palveluiden ja työkalujen runsauden: kun avoimen lähdekoodin kehitys web-puolella vuosituhannen vaihteessa käynnistyi, uusien palveluiden määrä lähti räjähdys-

mäiseen kasvuun. Vauhti ei ole varsinaisesti hiljentynyt, päinvastoin. (Kalliala, 2012, 11)

Kaikkea webissä tarjolla olevaa ei todellakaan tarvitse tuntea, koska se on mahdotonta. Joka päivä syntyy tusina uutta web-palvelua, joista suurin osa jää pieniksi yritelmiksi ja vain muutamat kasvaa merkittäväksi globaaliksi palveluksi. (Kalliala, 2012, 11)

Opettajalle riittää, että hän tuntee webin mahdollisuuksista yleisraamit sekä on tutustunut tusinaan keskeisimmistä palveluista. Jos opettaja päättää käyttää tiettyjä sosiaalisen median palveluita opetuksessaan, pelkkä kokeilu ei kuitenkaan riitä: välineen mahdollisuuksiin ja käyttöön on syytä perehtyä kunnolla, jotta turhat tekniset ongelmat eivät rasittaisi opiskelijoita. Oppimisympäristöissä on varsinkin toteutus yritetty suorittaa siten, että niiden käyttö sujuu suhteellisen kokemattomaltakin netin käyttäjältä. Useat opettajat ovat ihan muutaman tunnin perehtymisellä saaneet verkkokoulun itselleen opetusvälineeksi. (Kalliala, 2012, 11)

Uusien välineiden opetuskäyttöön voi olla erilaisia syitä: uusilla käytännöillä voidaan hakea parannusta oppimistuloksiin tai vähentää opettajan ja oppijoiden työtaakkaa sujuvoittamalla joitain perustoimintoja kuten vuorovaikutusta, yhteydenpitoa, ympäristöystävällisemmän opetuksen tavoittelua, yhteisöllistä työskentelyä tai tiedon julkistamista. (Kalliala, 2012, 11)

Oppijoiden kannalta webin paisuminen tarkoittaa, että nyt ja tulevaisuudessa uusien välineiden käytön oppiminen on alalla kuin alalla yhä tärkeämpää. Siksi opetuksessa ei pitäisi rajoittua vain yhden välineen käyttöön vaan panostaa siihen, että oppijat omaksuisivat sosiaalisen median välineiden yleiset toimintaperiaatteet. Näin heidän olisi tulevaisuudessa entistä helpompi ottaa käyttöön uusia työskentely- ja viestintävälineitä. (Kalliala, 2012, 11)

2.2.1 Metodologinen johdanto

Omassa tutkimuksessani en ole täysin rajoittunut kvalitatiiviseen analyysitaapaan, enkä edes usko että jako kvantitatiiviseen ja kvalitatiiviseen tutkimukseen on mielekäs. Erityisesti 1980-luvun kansainvälinen keskustelu kvalitatiivisista menetelmistä on tuottanut paljon sellaisia metodisia ratkaisuja, joita ei enää voi ilman väkivaltaa luokitella selvästi kumpaankaan kuuluviksi. Esimerkiksi David Silverman esittelee tutkimuksia, joissa tapausten, prosentiosuuksien ja jopa tilastollisten yhteyksien merkitsevyyksien laskemista käytetään laadullisten menetelmien rinnalla aineiston analyysissä. Myös Charles Ragin pyrkii Boolean algebran pohjalta kehittämällään kvalitatiivisen vertailun menetelmällä kyseisen kahtiajaon tuolle puolen. Toisaalta niin sanotun kulttuurintutkimuksen piirissä on omaksuttu paljon sellaisia tutkimusotteita, esimerkiksi sosiolingvistiikasta lainattuja, joissa argumentaatio pohjautuu asioiden välisille tilastollisille yhteyksille. (Alasuutari, 1995, 18)

Tämän menetelmällisen kehityksen valossa perinteisen lomaketutkimuksen voi nähdä uudella tavalla; se tulee suhteuttaa laajempaan metodologiseen kenttään. Sitä ei tarvitse välttämättä ottaa kokonaispakettina, johon kuuluu satunnaisotanta perusjoukosta, strukturoitu kyselykaavake, yksilöä kuvaavien muuttujien koodaaminen ja niiden välisten yhteyksien tilastollinen analyysi. Esimerkiksi havaintoyksiköksi voidaan yksilöhaastatteluistakin koostuvan aineiston analyysissä ottaa jokin muu kuin yksilö, vaikka sivuvasemmalta lisätty maininta. Tutkimustulosten yleistettävyyttä voidaan osoittaa muillakin keinoilla kuin otantamenetelmällä. Tilastollisessa tutkimusotteessa on paljon hyvää, kunhan sitä ei käytä kaavamaisesti, että ei tule menetelmän valinnan myötä ostaneeksi kokonaista tiedekäsitystä. (Alasuutari, 1995, 19)

2.2.2 Kvalitatiivinen tutkimus

Arkikäsitys tieteestä sekä tieteellisestä tutkimuksesta on muodostunut paljolti luonnontieteen pohjalta. Tilastollisen kyselyn tai haastattelun kvantitatiivisen analyysin eli lomaketutkimuksen malli ymmärretään usein klassisen koeasetelman jäljitelmäksi tai sovellutukseksi. Siksi lomaketutkimus tarjoaa mallin sille, millaiseksi niin suuri yleisö kuin valtaosa alaa opiskelleistakin mieltää yleisesti sosiaalitieteellisen tutkimuksen. Toinen syy lomaketutkimuksen esikuvan antajan roolille on sen suhteellisen pitkään jatkunut valta-asema. Esimerkiksi Suomessa suuri yleisö tuli heti sodan jälkeen tuntemaan ns. "gallup-tutkimukset", joissa raportoitiin lähinnä politiikkaa koskevia mielipidemittausten tuloksia. 1950-luvun jälkipuolelta alkaen lomaketutkimus omaksuttiin myös "modernin" empiirisen sosiologian pääasialliseksi metodiksi. (Alasuutari, 1995, 22)

Voidaanko kvalitatiivista tutkimusta pitää toisena, kvantitatiivisiin menetelmiin rinnastettavana sosiaalitutkimuksen metodina; menetelmänä joka on monille vähemmän tuttu, mutta jossa on myös omat, kvantitatiivisista menetelmistä jossain määrin poikkeavat metodisääntönsä? Näinhän asia yleisesti ymmärretään. Esimerkiksi yliopistojen yhteiskuntatieteen metodiopetuksessa on useasti kaksi metodikurssia tai luentosarjaa, "kvalitatiiviset" ja "kvantitatiiviset" menetelmät. (Alasuutari, 1995, 22)

Tällainen kaksijakoisuus ja vastakkainasettelu vaikuttaa kyllä houkuttelevan selkeältä. Yhteiskuntatieteen metodinen kenttä jäsentyy siinä kaksipuoluejärjestelmäksi, jossa kukin voi mieltymyksensä mukaan valita puolensa. Kyseinen jäsenitys vastaa kuitenkin huonosti todellisuutta. Kaikessa tieteellisessä ja myös kaikessa ihmistieteellisessä tutkimuksessa on paljon yhteisiä periaatteita, kuten pyrkimys loogiseen todisteluun ja objektiivisuuteen siinä mielessä, että tutkijat nojaavat todistelussaan havaintoaineistoihinsa eivätkä subjektiivisiin mieltymyksiinsä tai omiin arvolähtökohtiinsa. (Alasuutari, 1995, 23)

Arvoituksen ratkaiseminen on taas loogisen päättelyn mallina tuttu esimerkiksi salapoliisikertomuksista. "Ylhäältä leveä, alhaalta kapea, näkee kuun ja tähdet mutta ei koskaan kesäistä päivää". Esimerkiksi tämä jääpuikkoa kuvaava arvoitus tuo hyvin esille arvoitusten ratkaisemisen perusidean. Mikä tahansa yksittäisistä vihjeistä tai johtolangoista voisi sopia kuvaamaan moniakin eri asioita, mutta mitä useampia vihjeitä arvoitus sisältää, sitä enemmän mahdollisten ratkaisujen joukko supistuu. (Alasuutari, 1995, 23)

3 SOSIAALINEN MEDIA OPETUSKÄYTÖSSÄ

Sosiaalinen media opetuksessa on tässä tarkastelussa rajoitettu vain verkkokoulun ja YouTube:n tarkasteluun, koska aihealue on liian laaja kokonaisvaltaisesti käsiteltäväksi. Varsinaista määräystä siitä, miten mitäkin sosiaalista mediaa saisi opetuksessa käyttää tai toisaalta olisi ehdottomasti kiellettyä niin ei TAKK:lla ole. Opettajat tahoillaan toimivat miten parhaaksi katsovat ja näkevät hyötyä opetukseen olevan eniten.

Suorittamassani pienimuotoisessa tutkimuksessa keskityttiin kyselemään eri koulutusalojen opiskelijoilta lähinnä muutamia kysymyksiä, joista pieni osa oli varsinaisesti tutkimuskeskeisiä ja analyysin kannalta merkittäviä. (Metsämuronen, 2006, 4) Tutkielman litteroinnissa kuitenkin listattiin kaikki tulokset taulukkolaskentaohjelmalla yhteen mahdollista myöhempää jatkokäyttöä ajatellen.

Sosiaalinen media opetuskäytössä on nykyaikana opetuksen laadun ja opetusketken ”päiväntiedon” kannalta varsin keskeistä kuten tutkimuskin osoitti. Lähinnä tietotekniikan valtavan kehityksen myötä tästä ilmiöstä, sosiaalinen media, on tullut myös aikuiskoulutusmaailmaa koskettava asia.

Omat havainnointini varsinkin YouTube videosivuston käytöstä ovat olleet kovin positiivisia, joskin monessa muussakin foorumissa on ollut havaittavissa samankaltaisia vaikutuksia oppilaiden opetuksen avuksi. On kyllä opetuksen kannalta mukava tietää, että löytyy eri aiheisiin liittyviä videoita hirmuisia määriä ja vallankin kun YouTube:en ladataan joka minuutti 48-tuntia videomateriaalia niin ei sieltä näytettävä lopu. (Kalliala, 2012, 43)

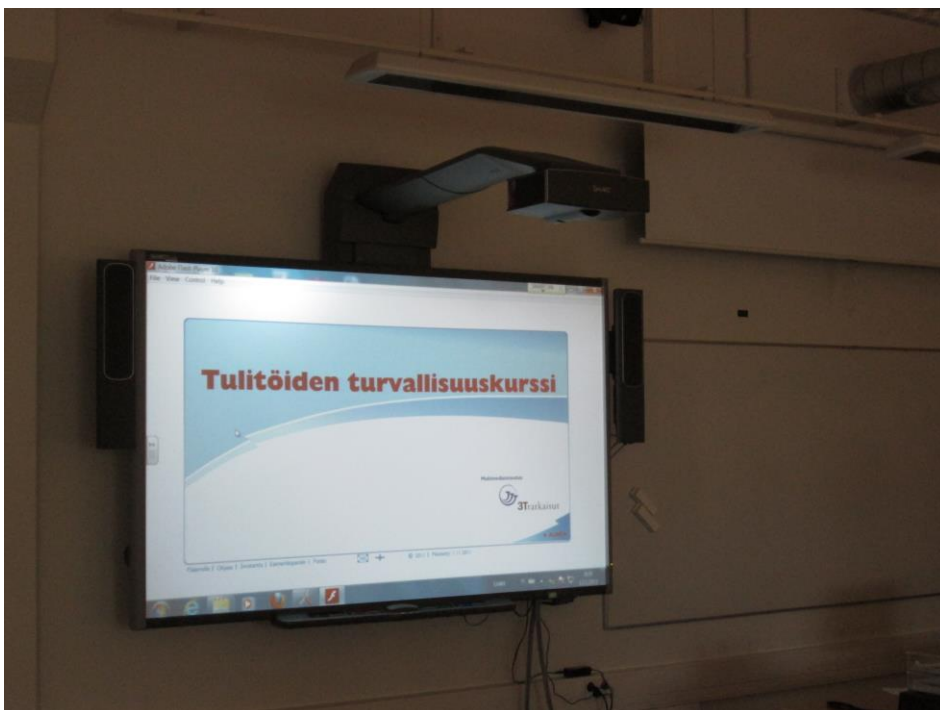
3.1 Sosiaalisen median käyttö

Aikaisempien vuosien videomateriaalien käyttö oli lähinnä VHS-tyyppisten tallenteiden esittämistä, joko kuvaputkitelevisiosta tai sitten huippumoderneista videoprojektoreista suoraan valkokankaalle.

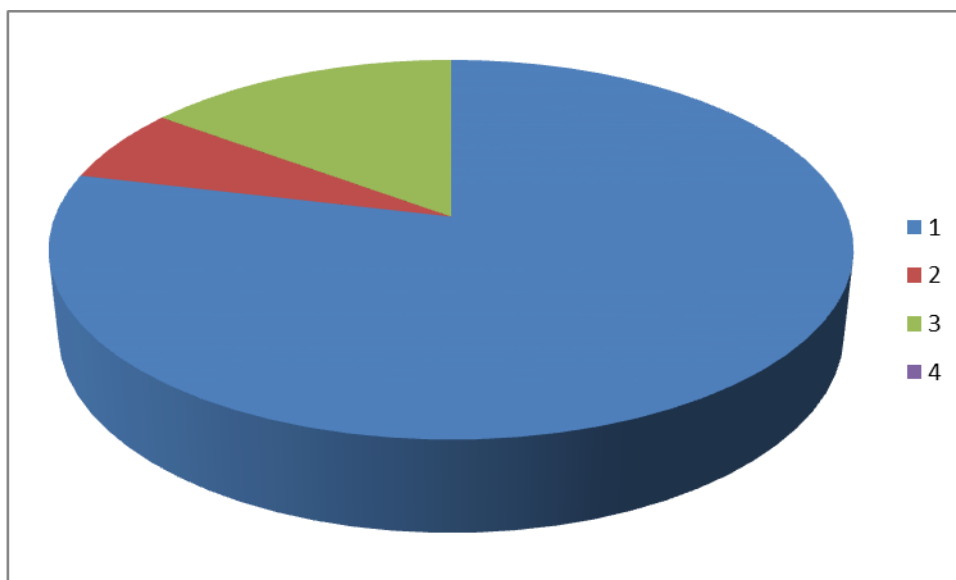
Kuva 1: TAKK:n käytössä olevaa takavuosien opetushavainnointivälineistöä.

Nykyaikaiset älytaulut ja joka opetustilassa olevat AV-projektorilaitteet ovat syrjäyttäneet vanhentuneen kaluston ja ovat osaltaan olleet mahdollistamassa mm. verkkokoulun käytön lisäämistä merkittävästi.

Kuva 2: Nykyaikainen älytaulu TAKK:n käytössä..... 12

Tutkimuksessa tiedusteltiin yhtenä pääkysymyksenä oppilaiden näkemystä siitä, miten he kokevat sosiaalisen median käytön. Seuraava kaavio syntyi kaikkien alojen yhteistuloksena:

KUVIO 1. Numerot ovat vastauksina seuraavaa:

1. Nykyäivää
2. Epäsopivaa opetukseen
3. Liian vähäistä
4. Liiallista

Merkillepantavaa oli, että yhdenkään opiskelijan mielestä opetuksessa sosiaalista mediaa ei ole liiallisesti jos tosin vähemmistösosan mielestä ajatellaan somen olevan epäsopivaa koulutukseen. Valtaosa vastaajista ajattelee sosiaalisen median olevan nykypäivää.

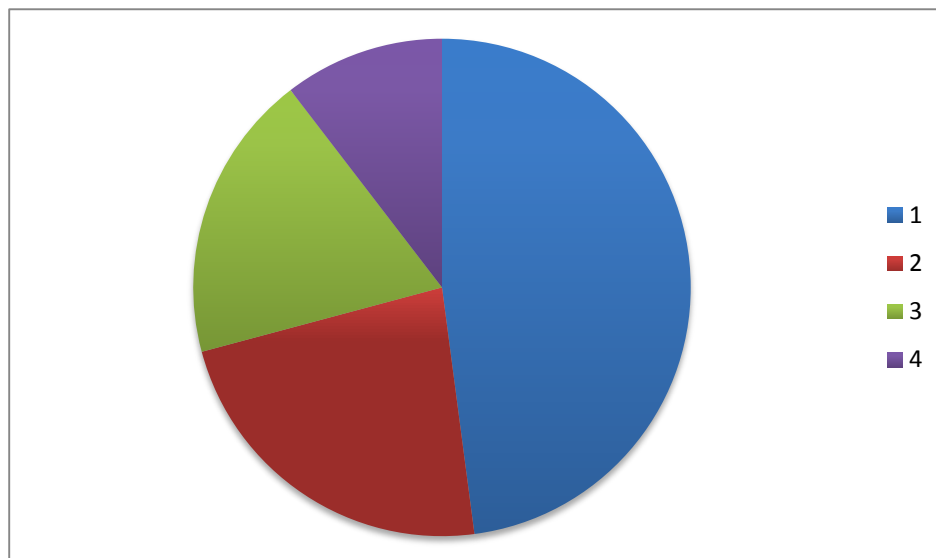
Toisessa keskeisessä kysymyksessäni ajattelin kartoittaa opiskelijoiden verkkokoulun käytön aktiivisuutta. Moodle sinänsä on opetusympäristönä suhteellisen moderni monille aikuisopiskelijoille ja siksi sen keskeisyyttä hieman vältetään opettajien keskuudessa ilmeisestikin, mikä aiheuttaa sen, että kaikilla ei ole kovin kattavasti kokemuksia asiasta. Verkkokoulun käyttö edellyttää tunnuksien saamista ja jonkin verran opiskelijoilta olen saanut viestiä tuosta tunnusten puuttumisesta. Helpdesk kyllä myöntää auliisti tunnuksia ja sikäli verkkokoulun käytölle ei ole esteitä olemassa.

Lomakekyselyssä verkkokoulussa kyseltiin kohdassa 5 seuraavasti:

5. Miten käytän verkkokoulua opinnoissani

- satunnaisesti voin palata johonkin asiaan siellä
- aktiivisena opintovälineenä
- ani harvoin poikkean verkkokoulussa
- en käytä verkkokoulua

Tulokseksi saatiin tarkasteltujen alojen yhteissummana seuraava kaavio:

KUVIO 2. Numerot ovat vastauksina seuraavaa:

1. Satunnaisesti... (Sininen)
2. Aktiivisena... (Punainen)
3. Ani harvoin... (Vihreä)
4. En käytä... (Violetti)

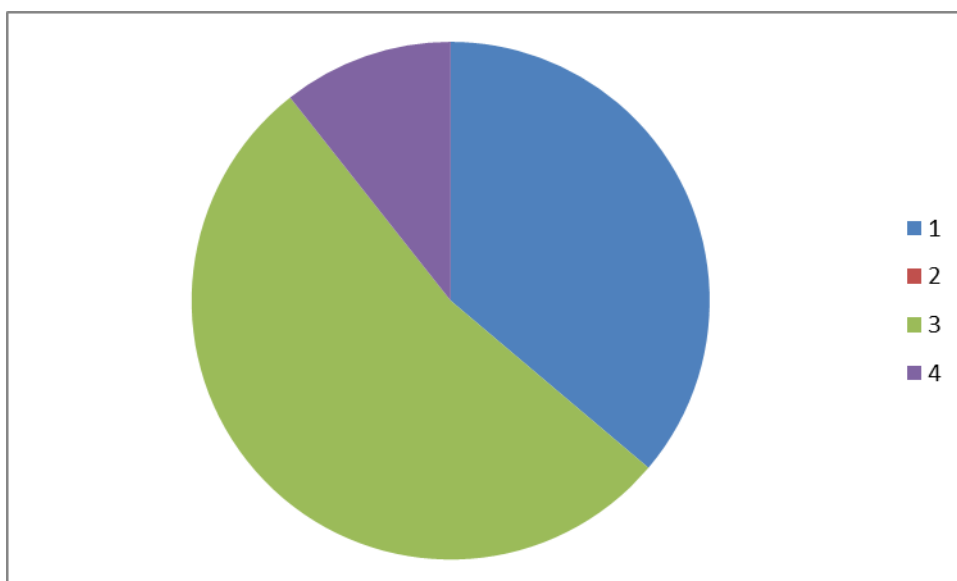
Koulutusaloittain oli suuria eroja verkkokoulun käytössä. Sähkö- ja automaatioalalla oli vain kahta ensimmäistä vastausta kun taas rakennus- ja autotekniikan alalla oli tasaisemmin kaikkia vastauksia.

Yleensä ottaen verkkokouluasiaan kysymyksissä johdateltiin seuraavalla kysymyksellä:

4. Verkkokoulun käyttö opetuksessa on mielestäni,

- ekologista ja ympäristöä säästävää
- liian edellä aikaansa ja tarpeetonta
- opiskelua helpottavaa
- opiskelua vaikeuttavaa

Tähän opiskelijat vastasivat seuraavasti:

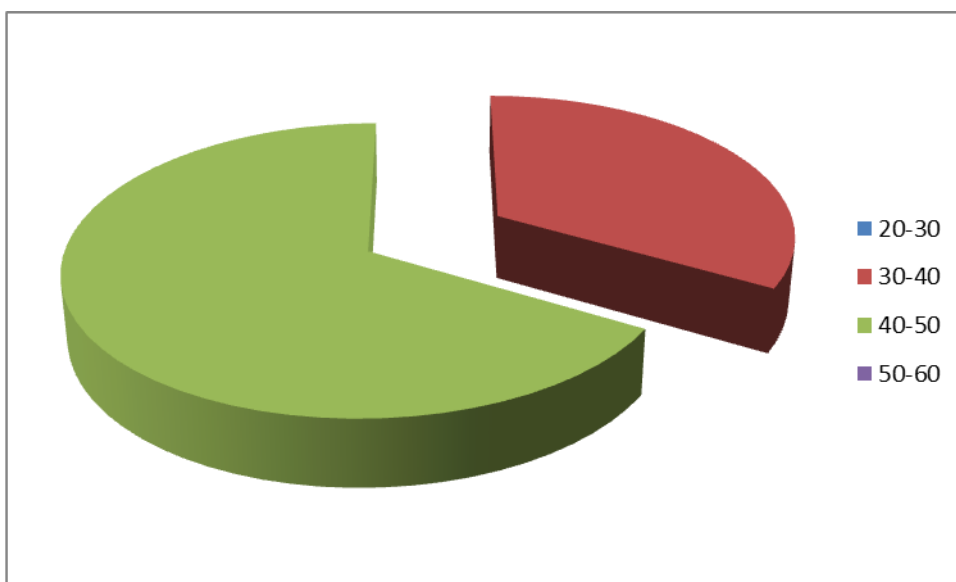
KUVIO 3. Numerot ovat vastauksina seuraavaa:

1. Ekologista ja ympäristöä säästävää (Sininen)
2. Liian aikaansa edellä ja tarpeetonta (Punainen)
3. Opiskelua helpottavaa(Vihreä)
4. Opiskelua vaikeuttavaa(Violetti

Vastauksista heijastuu opiskelijoiden hyvä asennoituminen ympäristöä säästävään kehitykseen ja ekologisen ajattelun kehittymiseen. Lisäksi on ymmärrettävissä, että verkkokoulun käyttö ei ole aikaansa edellä ja tarpeetonta. Verkkokoulunkäyttö edellyttää tosin opiskelijalta mahdollisuutta käyttää kotimikroa ja nettiyhteyttä, joka sentään on lähestulkoon kaikilla nyky Suomessa.

3.1.1 Eri ikäryhmien suhtautuminen sosiaalisen median käyttöön

Ihan mielenkiinnosta aihetta kohtaan kyselylomakkeen alussa oli tiedusteltu vastaajien ikää ja tässä ajattelin tarkastella tutkimuksen pääkysymystä, miten koetaan sosiaalisen median käyttö opetuksessa tänään. Vastauksissa oli Kaavio 1 mukaisesti jokusia vastauksia, joiden mielestä sosiaalisen median käyttö on liiallista. Nämä kaikki yksittäiset vastaukset ikäluokittain olivat seuraavasti:

KUVIO 4. Numerot ovat vastauksina seuraavaa:

30-40-vuotiaat olivat joukossa 33 %:n osuudella (punainen)

40-50-vuotiaat olivat joukossa 67%:n osuudella (vihreä)

Kumpiakaan sekä 20-30-vuotiaita kuin 50-60-vuotiaita ei ollut tutkimuksessa, jotka olisivat ilmoittaneet, että sosiaalisen median käyttö koulutuksessa olisi epäsopivaa. Luonnollisesti heitä on tarkasteluryhmän henkilöinä pienempi joukko.

4 YHTEENVETO

Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuuden arvioimiseksi ei ole yhtä selkeitä kriteerejä kuin kvantitatiivisen tutkimuksen arvioinnissa. Yleisimmin luotettavuuden arvioinnissa tutkitaan tutkimusaineiston keräämistä, aineiston analysointia sekä tutkimuksen raportointia. Koska laadullisen tutkimuksen tarkoituksena on kuvata ilmiö koko ominaisuudessa on tarkoituksenmukaista, että tutkimusaineistoon valitaan vain niitä, jotka haluavat osallistua tutkimukseen. (Hirsjärvi, 1997, 160)

Luotettavuuden arvioinnin keskeinen lähtökohta on tutkijan kyky tavoittaa ilmiö sellaisena kuin se tutkittavalle ilmenee. Tutkimuksen onnistumisen perustava kriteeri on siis tutkijan kriittinen arvio tutkimusprosessin kaikista vaiheista. Mielestäni onnistuin tässä kohtuullisesti. Tutkimusprosessi eteni johdonmukaisesti ja perustelin tutkimukselliset valintani prosessin eri vaiheissa.

Sosiaalisen median käytön lisääminen olisi tutkimuksen mukaan perusteltua ja yhdeksi apuvälineeksi TAKK:n muille kouluttajille lisään verkkokouluun video-materiaalit asiakirjan, liite 2, joka on eräänlainen tarkistettu videokirjasto, josta on kouluttajan helppo ottaa videoleikkeitä tuntiopetusten havainnollistamisvälineiksi. Tätä videokirjastoa voi kuka tahansa kouluttaja täydentää uusilla havainnollisilla videoilla ja näin sosiaalisesta mediasta saatava opetuksen lisäarvo laajenee ja levittäytyy yhä useammalle opettajalle/opiskelijalle.

LÄHTEET

Alasuutari, P. 1994. Laadullinen tutkimus. Tampere: Vastapaino.

Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. Oppikirja tutkielman tekemisestä. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy

Kalliala, E. & Toikkanen, T. 2012. Sosiaalinen media opetuksessa. Opas sosiaalisen median käytölle opetuksessa. Helsinki: Finn Lectura.

Metsämuuronen, J. 2006. Laadullisen tutkimuksen käsikirja. Käsikirja laadullista tutkielmaa suunnittelevalle. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Tuominen, P. 2013. Virtuaalimaine. Teos maineen monitahoisista ilmiöistä nettissä. Liettua: Talentum Media Oy

Liite 1. Haastattelukaavake.

TAKK
PL 15
33821 Tampere

TAOKK TUTKIMUS

Vastaa kysymyksiin rastittamalla oikea vaihtoehto, yksi kappale/kysymys.
Ohessa oleville viivoille voit halutessasi täsmentää vastaustasi.

Koulutusala (Rakennusala, Palveluala, Liikenteen ala tmv.):

Tutkinto johon opiskelet:

Oma ikäsi: 20-30v
30-40v
40-50v
50-60v

1. Mikä opetuksessa innostaa sinua eniten,

- opetus liittyy tutkintooni keskeisesti
- opetus toimii käytännönläheisesti
- opetus sisältää paljon uutta tietoa
- opetus tapahtuu viihteellisesti/sujuvasti

2. Oppitunnilla seuraan mieluiten,

- kerronnallista luennointia aiheesta
- opetusvideomateriaalien seuranta
- PowerPoint esityksiä
- Jotain muuta? Mitä: _____

3. Sosiaalisen median (esim. YouTube) käyttö on opetuksessa mielestäni,

- nykypäivää
- epäsopivaa opetukseen
- liian vähäistä
- liiallista

4. Verkkokoulun käyttö opetuksessa on mielestäni,
 - ekologista ja ympäristöä säästävää
 - liian edellä aikaansa ja tarpeetonta
 - opiskelua helpottavaa
 - opiskelua vaikeuttavaa

5. Miten käytän verkkokoulua opinnoissani
 - satunnaisesti voin palata johonkin asiaan siellä
 - aktiivisena opintovälineenä
 - en harvoin poikkean verkkokoulussa
 - en käytä verkkokoulua

6. Mitä pitäisit olennaisimpana asiana luokkatilaopetuksessa
 - erilaisia oppimismuotoja
 - ryhmätöiden tekemistä
 - tutkimustyyppistä tiedonhakua
 - erilaisia harjoitustöitä/työnäytöksiä/kokeita

7. Mikä luennonseurantatyyli sopii sinulle parhaiten?
 - muistiinpanojen teko kirjoittamalla
 - muistiinpanojen teko kuuntelemalla
 - opetuksen seuranta jaetuista monisteista
 - opetuksen seuranta AV-tykiltä

8. Opetuksessa mieleenpainuvinta on,
 - tarinoiden sitoutunut kertomus
 - käytännön kokemuksiin sitoutunut kertomus
 - nettileikkeestä luettu ja kerrottu kertomus
 - slideshowsta kerrottu kertomus

Kiitoksia vastauksistasi, toivon sen johtavan johonkin opetuksen kehittymiseen!!

VIDEOMATERIAALIA

Asiakaspalvelu:

Mitä on erinomainen asiakaspalvelu

<http://www.youtube.com/watch?v=5J0Njpe1r4>

Mäkkäriin yleisinfo toiminnasta

<http://www.youtube.com/watch?v=x3ndxqbjRbw>

Asiakaspalveluun satsaamisen hyöty

<http://www.youtube.com/watch?v=0krEMAzfMQc>

Kulissien takana toimiminen

<http://www.youtube.com/watch?v=00OpgDmDIIw>

Paha asiakaspalvelutilanne (Asiakas kiihtynyt)

<http://www.youtube.com/watch?v=zw8x8cfSoQc>

Kaivinkone auttaa mutaan juuttunutta työmiestä

<http://www.riemurasia.net/video/Toveri-mudassa/104658>

Huumoripätkä Pomolle opetus kaivinkoneella

<http://www.riemurasia.net/video/Pomolle-opetus/59181>

Teräsrakentaminen:

Leineperin Ruukki ja Jalomäen umpipiha 1:49

<http://www.youtube.com/watch?v=VZ0mwa4jOu0>

Teräksen valmistus 9:51

http://www.youtube.com/watch?v=Ea_7Rnd8BTM

Alumiinin valmistus 4:54

<http://www.youtube.com/watch?v=fa6KEwWY9HU>

Peikko products overview 6:55

<http://www.youtube.com/watch?v=pG9IS7JylqE>

Deltabeam part 1 1:32

<http://www.youtube.com/watch?v=zMc4FRjy60A>

Deltabeam part 2 1:14

<http://www.youtube.com/watch?v=SaWsLw2ymiU&feature=related>

Ruukin Erikoisteräkset 5:26

<http://www.youtube.com/watch?v=thGWllnqarY>

Ruukki Teräksen esikäsittely ja jakelu 2:26

<http://www.youtube.com/watch?v=fT0Pba7fQ0w&feature=related>

Ruukki rakenna nopeammin tehokkaammin ja turvallisemmin 2:05

<http://www.youtube.com/watch?v=JVJiXdy6Kqk>

Asennusohje PAROC deco 4:54

<http://www.youtube.com/watch?v=WnWT3Va3r-M>

Betoni tiili ja laastit:

Cement How it is made 5:00

<http://www.youtube.com/watch?v=n-Pr1KTVSxo>

Betonin puristuslujuustesti (normaali betoni)

<http://www.youtube.com/watch?v=dtvm7YNsSU0>

Betonin puristuslujuustesti (korkealujuusbetoni)

<http://www.youtube.com/watch?v=9cq4l-jpcWE>

Betonointi HT-massa LUJA

<http://www.youtube.com/watch?v=gt7o9g5HVrs>

Pumppukalusto

<http://www.youtube.com/watch?v=DFwKLPIDcxw>

Ruiskubetonointi

http://www.youtube.com/watch?v=A_UiO_E7zXE

Korjausrakentaminen:

Video bsw-elementin korjaustavoista

http://www.youtube.com/watch?v=E0_WYyKUBOw

Työturvallisuus:

Tikkaat luistaa alta

<http://www.youtube.com/watch?v=mDtP3qJOEYY>

Korkeanpaikankammoinen tulee tikkailta alas hitaasti

<http://www.youtube.com/watch?v=8UUjnjDUAKo>

Hong kong bambutelineet

http://www.youtube.com/watch?v=vwDIS_3RqxY

Empire state building rakentamista

<http://www.youtube.com/watch?v=mZJLrUa41Tw>

Pölynhallinta Ermator-Pullman

<http://www.youtube.com/watch?v=ccMnTGX-MUo>

Nosturi kaatuu talon päälle

<http://www.riemurasia.net/jylppy/media.php?id=82573>

Nostotaakka probleema

<http://www.riemurasia.net/jylppy/media.php?id=46857>

Bussin nosto vedestä

<http://www.riemurasia.net/jylppy/media.php?id=14158>

Putoamissuojausvideo USA

http://www.youtube.com/watch?v=yzsyalA_6oY

Pudonneen henkilön pelastus

<http://www.youtube.com/watch?v=Zv1nmTakGek>

Timanttisahaus

<http://www.youtube.com/watch?v=INoKMuHVL5A>

Holvinpurku

<http://www.youtube.com/watch?v=JwzUxtl7bFg&feature=fast>

Jättibrokk 800

http://www.youtube.com/watch?v=T_ADhAKqIBI&feature=related

JLG ympäri ojaan

<http://www.youtube.com/watch?v=eIX7aj4vRb8>

Piipun kaato tyylillä

<http://www.youtube.com/watch?v=sql2NGldNQs>

Kahvitauko kaivinkoneen parissa...

<http://www.riemurasia.net/video/Kahvitauotyömaalla/105744>

Puu ja Eristeet:

Ecopolis Building the future (Engl. 10min)

<http://www.youtube.com/watch?v=FPb2Ta4IOIA>

Aerogeelin polttokoe

<http://www.youtube.com/watch?v=ELSCiJ-YSNQ>

Elementtiasentaminen:

Nosturikameran näkymä

<http://www.youtube.com/watch?v=eY7rS3eJpaM>

Rak Fys:

Kondensaatio

<http://www.youtube.com/watch?v=bymT5AcV-C4&feature=related>

Kastepiste ja suhteellinen kosteus

<http://www.youtube.com/watch?v=2J8-9MxIPgQ&feature=related>

Ardex 8+9 työnäyte

<http://www.youtube.com/watch?v=gLAGTafOqhM>

KUVAT

Kuva 1: TAKK:n käytössä olevaa takavuosien opetushavainnointivälineistöä. .12

Kuva 2: Nykyaikainen älytaulu TAKK:n käytössä.. 12